

หนังสือพิมพ์

สันติบาลใต้ดิน

โดย พล.ต.ต.ขุนศรีศรการ

หนังสือพิมพ์ ค. 45

นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๗๕ เป็นต้นมา หรือนัยหนึ่งนับแต่หลังจากการปฏิวัติจากระบอบราชาธิปไตยมาสู่ระบอบการปกครองตามหลักประชาธิปไตยเป็นลำดับมานั้น การเมืองภายในประเทศไทยไหวตัวอย่างแรง ซึ่งความไหวตัวของการเมืองได้นิ่งเงียบมา ๑๕๐ ปี แล้วนั้น ได้เริ่มแกว่งไกวไปมาโดยแรง เสมือนเปลได้ถูกผลักไกวไปโดยแรง ซึ่งในที่สุด เปลก็แกว่งกลับมาโดยแรงเช่นเดียวกัน แรงส่งไปเท่าใดก็เกิดมีแรงตอบกลับมาเท่านั้น ทั้งนี้ตามหลักวิชาเมคานิคซึ่งคล้ายกับข้วางลูกบอลล์เข้ากำแพงคอนกรีต ถ้าข้วางแรงเท่าใด ลูกบอลล์ก็กระดอนกลับมาโดยแรงเท่ากันฉนั้น แต่อย่างไรก็ดี ความไหวตัวทางการเมืองเหล่านี้ ท่านรุธและท่านพูลาเพียงสองคนเท่านั้นซึ่งเป็นผู้ทราบเรื่องดี ข้าพเจ้าเข้าใจว่ายังมีเรื่องเกี่ยวกับการเมืองลึกลับซับซ้อนที่ข้าพเจ้ายังมิได้เคยทราบเลยจนบัดนี้ ผู้ที่จะทราบดีก็คงจะมีแต่รุธและพูลา ทั้งนี้ในความรู้สึกของข้าพเจ้า

ความสัมพันธ์ของคนทั้งสองนี้ (รุธและพูลา) มิได้กระทำกันอย่างเปิดเผย เขาชอบแอบไปพบกันในเวลาค่ำคืน บางทีก็ดึกตื่นคนนอนหลับสนิทเกือบหมดแล้ว เฉพาะอย่างยิ่งในสมัยที่ญี่ปุ่นมีอำนาจเหนือเมืองไทย รุธและพูลาจะพบกันในเวลากลางวันไม่ได้ ทั้งไม่พยายามจะพบกันในเวลากลางวันด้วย ซึ่งมีได้หมายความว่าท่านทั้งสองไม่ต้องการจะพบ

กัน ความจริงท่านทั้งสองอยากพบกันอย่างยิ่ง และในที่สุดนั้น ทั้งสองท่านได้พบกันบ่อยๆ และพบกันแต่เฉพาะในเวลากลางคืนเท่านั้น ในสายตาของบุคคลต่างๆจึงมองเลยไปว่าคนทั้งสองนี้ไม่ติดต่อกัน แต่เป็นการเข้าใจตรงกันข้ามกับความเป็นจริงทั้งสิ้น

คนทั้งสองนี้รู้จักกันเป็นอย่างดี สนทนากันเล็กน้อย แต่เข้าใจดี ซักตัวอย่างง่าย ๆ

กล่าวคือ ก่อนที่จะประกาศยุบกองบัญชาการทหารสูงสุด มีนายทหารหลายท่านไปหาพลูเลา และขอร้องต่อพลูเลาว่า ขอให้พลูเลาไปดำเนินการเพื่อหยุดยั้งประกาศนั้นไว้ก่อน มิฉะนั้นอาจจะเกิดการใช้กำลังบังคับขึ้นได้ ท่านพลูเลาได้ชวนข้าพเจ้ากับนายพลวีย์หนุ่มคนหนึ่งไปหาท่านรัฐ การสนทนาต่อหน้าข้าพเจ้าและนายพลหนุ่มนั้น พลูเลาก็ขอร้องให้ท่านรัฐยับยั้งคำประกาศเรื่องยุบกองบัญชาการทหารสูงสุดไว้ก่อน เพื่อรอดูความเคลื่อนไหวทางการเมือง ท่านรัฐก็ทำตามคำขอร้องของพลูเลา เมื่อได้สนทนาเรื่องอื่นและดื่มเครื่องดื่มกันบ้างพอสมควรแล้ว ท่านพลูเลาให้ข้าพเจ้ากับนายพลหนุ่มกลับไปนั่งรอในรถยนต์ เพื่อจะเดินทางพร้อมๆกัน แต่ในขณะนั้นพลูเลาได้แอบกระซิบแก่ท่านรัฐว่า อย่ายับยั้งประกาศนั้น ขอให้รีบประกาศยุบกองบัญชาการทหารสูงสุดในวันพรุ่งนี้ทีเดียว การที่พลูเลาทำเช่นนี้ ต้องการแสดงกลเล่นเท่านั้น รัฐกับพลูเลารู้ใจกันดีมาก ในวันรุ่งขึ้น จึงประกาศยุบกองบัญชาการทหารสูงสุดตามที่ตกลงกันได้

ข้าพเจ้าขออนุญาตท่านผู้อ่านกลับมาพิจารณาคำว่า “พลูเลา” อีกครั้ง คำว่า “พลูเลา” มีในขณะร่างเรื่องนี้้นั้น ข้าพเจ้ากับนายพันตำรวจโทประสงค์ ลิ้มอักษร ต่างเข้าใจผิดไปว่าคงจะเป็นคำหนึ่งซึ่งเป็นชื่อของนักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส ในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ สมัยนั้นนักปราชญ์ผู้หนึ่งชื่อว่า “บัวโล” ข้าพเจ้าไม่ได้ซักถามท่าน อ.อดุลเดชจรัสแต่อย่างใด ข้าพเจ้าจึงใช้ชื่อ “บัวโล” ในต้นร่างเดิม โดยคิดว่าถูกต้องแล้ว ต่อมาเมื่อท่าน อ.อดุลเดชจรัสเห็นร่างเดิม จึงทักท้วงว่าข้าพเจ้าเข้าใจผิดไปและท่านกล่าวว่า ท่านไม่ใช่ “บัวโล” แต่ท่านเป็น

“พลูเลา” ท่านอธิบายต่อไปว่า คำว่า “พลูเลา” นี้เป็นชื่อชางพลายเชือกหนึ่ง ซึ่งชาวเชียงใหม่และลำพูนทราบดี พวกมนุษยย์ได้เดินทางภาคเหนือได้ขอดังชื่อ ท่าน อ.อดุลเดชจรัส ว่า “พลูเลา” ให้ตรงกับชื่อชางพลายตัวสำคัญของชาวภาคพายัพ และเพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่ชางพลายเชือกนั้นด้วย เนื่องจากประเทศไทยกู้ชาติของตนด้วยกองทัพชาง ในสมัยโบราณใครมีกองทัพชางพลายจำนวนมาก ก็เป็นฝ่ายได้เปรียบซ้าศึก ถ้าจะเปรียบเทียบกองทัพชางในสมัยนั้น ก็จะเท่ากับกองทัพรถถังในสมัยนี้ นี่เป็นคำเปรียบเทียบของข้าพเจ้า โปรดอย่าถือเป็นบทเรียนแต่อย่างใดเลย ซึ่งในที่สุดชาวไทยยกให้รูปชางเป็นเครื่องหมายแทนชาติ โดยธงชาติไทยในสมัยก่อนได้มีรูปชางเผือกทรงเครื่องยืนอยู่กลางธงพื้นสีแดง การนำชื่อชางมาตั้งเป็นชื่อคนจึงไม่น่าจะทำให้เสียเกียรติอย่างใด เมื่อมนุษยย์ได้ติดต่อกับ อ.อดุลเดชจรัส ได้นิยมใช้นามว่า “พลูเลา” นามพลูเลานี้ก็กระจายออกไปในขบวนเสรีไทยภายนอกประเทศ ในที่สุด ชาวอังกฤษที่ช่วยไทยได้ทราบนามพลูเลาด้วย

ขณะที่ข้าพเจ้าแปลโทรเลขดังกล่าวมาแต่บทที่ ๓ แล้วนั้น ข้าพเจ้าแปลคำว่า “พลูเลา” เป็น “ปูเลา” เพราะเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “Pulao” ท่าน อ.อดุลเดชจรัส แจ้งว่า ที่ถูกต้องอ่านว่า “พลูเลา” คำว่า “ปูเลา” เป็นคำผิดไม่ตรงความจริงที่ได้ใช้กันอยู่ แต่ปูเลานี้ก็เป็นคำถูกของชาวมาลาญ เพราะคำว่า “ปูเลา” ในภาษามาลายันแปลว่า “ข้าวหมกไก่”

นายทหารอเมริกันที่ซ่อนตัวเข้ามาพระนครในขณะทำสงครามนั้น ได้มาพบกับ อ.อดุลเดชจรัส และพอใจมากที่ได้ติดต่อ เขา

สนทนาว่าเขามีคูรักรคนหนึ่งชื่อ “เบ็ตตี้” เขารักคูรักรของเขามาก และเขารัก อ.อดุลเดชจรัสก็มากด้วย ฉะนั้นเมื่อเขากลับไปทำงานนอกประเทศไทยแล้วเขาจะขอใช้นาม “เบ็ตตี้” เป็นชื่อของ อ.อดุลเดชจรัส อ.อดุลเดชจรัสก็ยินยอมต่อไป คำว่า “เบ็ตตี้” จึงนิยมเรียกกันในหมู่ชาวอเมริกันที่ทำการช่วยไทยตลอดจนขบวนการเสรีไทยในอเมริกา

ฉะนั้นโทรเลขจากอังกฤษถึงคนสองคนจึงใช้ว่า “รูธและพูลา” ส่วนโทรเลขจากอเมริกาใช้ว่า “รูธและเบ็ตตี้” เป็นที่รู้เรื่องกันในขบวนการเสรีไทยทั้งในและนอกประเทศ

ข้าพเจ้าคิดว่าท่านพูลาได้ร่วมมือกับท่านรูธ ในอันที่จะต่อต้านญี่ปุ่น เพื่อความเป็นเอกราชของชาติไทย นับเป็นเวลานานมาแล้ว ทั้งนี้คงจะก่อนวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๘๖ เพราะวันที่ ๒๒ กันยายนนี้เป็นวันสำคัญวันหนึ่งคือ เป็นวันที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เรียกพวกก่อการ ๒๔ มิถุนายน ประชุมกันที่ตึกไทยคู่ฟ้า จอมพล ป.กล่าวหาท่านปรีดี พนมยงค์ จะวางแผนการจี้จับจอมพล ป. พิบูลสงคราม เพื่อจะต่อต้านญี่ปุ่น จอมพล ป. พิบูลสงครามกล่าวว่าท่านปรีดี พนมยงค์ จะทำการระบบเดียวกับบาโดกลิโอของอิตาลี เพราะบาโดกลิโอคิดจับตัวชินญูร์มุสโสลินี เพื่อจะจัดการตั้งรัฐบาลอิตาลีเสียใหม่ ท่านปรีดี พนมยงค์ คิดจับจอมพล ป. พิบูลสงคราม เพื่อจะตั้งรัฐบาลไทยเสียใหม่เช่นเดียวกัน

จอมพล ป. พิบูลสงคราม ทราบเรื่องนี้จากพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภา เพราะเหตุที่ท่านปรีดี พนมยงค์ ได้พูดชักชวนพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภาเข้าเป็นขบวนการเสรีไทยด้วย แต่พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภาไม่ตกลง และนำความ

มาบอกจอมพล ป. พิบูลสงคราม ฉะนั้น จึงทำให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม เข้าใจว่าท่านรูธจะเป็นบาโดกลิโอของไทย

ตึกไทยคู่ฟ้าควรจะเป็นตึกประชุมเพื่อพิจารณาว่า ทำอย่างไรจึงจะให้ไทยเป็นเอกราช อยู่คู่ฟ้า เสมือนดังดวงดาวซึ่งเป็นคู่กับจักรภพนี้ แต่ตรงกันข้าม ตึกไทยคู่ฟ้ากลับเป็นตึกประชุมเพื่อพิจารณาว่า ขบวนการเสรีไทยซึ่งกำลังคิดกู้ชาติไทยนั้น ไม่ทำตามท่านผู้นำ ไม่รวมมือกันเพื่อจะตามผู้นำ การประชุมกันที่ตึกไทยคู่ฟ้า เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๘๖ ในวันนี้ท่านพูลาได้เข้าประชุมด้วย ข้าพเจ้ายังจำได้ว่าท่านพูลาได้พูดอยู่นาน และมีประโยคที่จับใจข้าพเจ้าอยู่ประโยคหนึ่ง กล่าวคือ “...โดยปรกตินั้นคนไทยทุกคนย่อมรักชาติ และมีความปรารถนาจะให้ชาติของตนเป็นเอกราช ฉะนั้นใครจะผูกขาดความรักชาติไว้แต่คนเดียวหาได้ไม่...” ประโยคนี้ทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า ท่านพูลาได้ถูกท่านรูธชักชวนเข้าเป็นขบวนการเสรีไทยแล้ว เพราะเป็นคำพูดที่มีเลศนัย และเข้าใจกันดีระหว่างรูธและพูลา ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อรูธชักชวนพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภาเป็นขบวนการเสรีไทยได้ฉันทัด ท่านรูธก็คงจะชวนท่านพูลาเพื่อเข้าเป็นขบวนการเสรีไทยได้ฉันทัดนั้น และจำเป็นอย่างยิ่งที่ท่านรูธควรจะต้องชวนท่านพูลาก่อนที่จะชวนพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภา ข้อพิสูจน์นี้เพื่อสันนิษฐานว่า ท่านพูลาได้ร่วมมือกับท่านรูธ ก่อนวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๘๖ เสียแล้ว การสันนิษฐานของข้าพเจ้าก็ถูกต้อง เพราะพูลาได้รับแล้วว่าเป็นความจริง

ไหน ๆ ก็ได้กล่าวถึงวันประชุมเมื่อ ๒๒ กันยายน ๒๔๘๖ นั้นแล้ว ข้าพเจ้าขอกล่าวต่อไปว่า ความประสงค์ของจอมพล ป. พิบูล

สงคราม ในอันที่จัดให้มีการประชุมในวันนั้น เพื่อจะทำการสอบสวนบาโดกลิโอของไทย โดยสอบสวนว่าท่านรัฐเป็นขบวนการเสรีไทยภายในประเทศ ท่านจอมพล ป. เกรงว่าบาโดกลิโอของไทยจะคิดการตั้งขบวนการเสรีไทยเป็นรัฐบาลแทน ในความสังเกตของข้าพเจ้า สังเกตเห็นว่าจอมพล ป. ยังเข้าใจและยึดถือเสียว่า พวกขบวนการเสรีไทยเป็นพวกชายชาติ จะเป็นพรรคพวกที่นำชาติให้แตกสลาย และเป็นพวกที่ไม่ทำตามผู้นำ ไม่ว่าจะอะไรว่าตามกัน ชาติจะแตกสลาย ท่านรัฐจึงถูกกล่าวหาในที่ประชุมว่า เป็นผู้ทำลายความสามัคคีภายในประเทศ เมื่อท่านพูเลาซึ่งได้เป็นมนุษย์ใต้ดินอยู่แต่เดิมแล้ว มาได้ฟังเช่นนั้น จึงนั่งอยู่ไม่ได้ ในที่สุด จึงได้กล่าวขึ้นตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว ผลของการประชุมก็คือ จอมพล ป. ขอตั้งกรรมการ ๔ นาย เพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม การสอบสวนท่านปรีดี พนมยงค์ ได้กลับกลายเป็นคลื่นกระทบฝั่งเรื่องได้สูญหายไป ไม่มีใครกล้าพิจารณาเพื่อดำเนินการสอบสวนแต่อย่างใดไม่ จริ่งที่เดียว ใครจะดำเนินการสอบสวนได้ ในเมื่อมนุษย์ใต้ดินมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง และกรรมการในการสอบสวน ๔ นาย ก็มีมนุษย์ใต้ดินร่วมอยู่หนึ่งนาย ทั้งนี้หมายถึง พูเลาได้ถูกตั้งเป็นกรรมการร่วมด้วย พูเลาอาจจะชักนำกรรมการให้ป่วยเปื่อยไปเสีย

ท่านพูเลาได้มองเห็นท่านจอมพล ป. ได้ตลอดถึงน้ำใจอันแท้จริงแล้ว โดยมองเห็นได้ว่า จอมพล ป. มีความรังเกียจขบวนการเสรีไทย ท่านพูเลาจึงปิดปากเสีย มิกล้าชักชวนท่านจอมพล ป. เข้าเป็นขบวนการเสรีไทย ท่านปรีดี พนมยงค์ กับท่าน อ.อดุลเดชจรัสร่วมมือกันเป็นขบวนการเสรีไทยภายในประเทศ แต่ตรงกัน

ข้าม ท่านจอมพล ป. ได้ตั้งตัวเป็นผู้นำไทยได้แยกทางกันเสียแล้ว เขาจึงไม่สามารถจะทำความเข้าใจกันได้ เขาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแยกทางกันเดิน และแยกทางกันทำ ใครจะได้รับประโยชน์มากกว่ากัน อนาคตอาจเป็นผู้ตัดสินเอาเอง

เมื่อรัฐและพูเลาร่วมมือกันได้สนิทเช่นนี้ ทำให้บังเกิดขบวนการเสรีไทยแฝงไพศาลอันกว้างขวางอย่างยิ่ง กระทำให้เกิดขบวนการเสรีไทยขึ้นภายในประเทศอย่างรวดเร็วประดุจสายฟ้า หลายสิบจังหวัดได้บังเกิดขบวนการเสรีไทย ขบวนการเสรีไทยสายต่างๆเกิดขึ้นเป็นอันมาก เช่น สายของรัฐ สายของพูเลา สายของนายทวิ บุญฤกษ์ สายของหลวงสังวรณัฐยทกิจ สายของหลวงศุภชลาศัย และสายของคนอื่นๆ อีกเป็นอันมาก ขบวนการเสรีไทยได้บังเกิดขึ้นประดุจดอกเห็ดในฤดูฝน เพราะการชักชวนเป็นขบวนการเสรีไทยนั้นทำการชักชวนได้อย่างง่ายมาก ตรงกันข้ามกับการชักชวนเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๕ มิถุนายน ๒๔๗๕ การชักชวนทำการในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๗๕ นั้น ทำการชักชวนลำบากมาก เนื่องด้วยเหตุที่เป็นการชวนกันไปทำการกบฏต่อพระมหากษัตริย์ของตนเอง ผู้ถูกชักชวนรู้สึกหน้าซีดเหลืองกายและเหนื่อยใจ ผิวหน้าหม่นหมองจนมีผิวดำคล้ำ เพราะความวิตกกังวลอย่างมาก มีความวิตกกังวลว่าถ้าทำไม่เป็นผลสำเร็จแล้ว ชีวิตและร่างกายของตนจะต้องทนทุกข์ทรมานอย่างแน่แท้ ตรงกันข้าม การชักชวนเพื่อเล่นงานญี่ปุ่นนั้นชักชวนได้ง่าย ผู้ถูกชักชวนหมดความวิตกกังวล ผู้ถูกชักชวนได้เกิดความรู้สึกดีใจเป็นอันมาก ผิวหน้าสดใสขึ้นทันที ซึ่งแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่า คนไทยรักอิสรภาพ

และเสรีภาพยิ่งกว่าชีวิตของตนเอง

พวกคนไทยที่ยากจนกลับเป็นขบวนการเสรีไทยได้เป็นจำนวนมาก แม้เขาจะไม่มีหมวก ไม่มีรองเท้า แต่เขาก็มีปืนกลสพายนำเข้า ขบวนการสวนสนามในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๘๘ พวกคนจนจึงมีความสามารถป้องกันชาติได้ เป็นอย่างดียิ่ง และพวกเหล่านี้ยังประกาศ อุดมคติของตนว่า

๑. ตนเต็มใจรับใช้ชาติ แม้ต้องสละชีวิตก็ยอม

๒. ตนเต็มใจทำงานโดยไม่หวังตำแหน่งใดๆ เป็นเครื่องตอบแทน ทั้งไม่หวังบำเหน็จรางวัลอย่างใด

๓. ตนไม่อิจฉาใคร คนใดช่วยชาติ คนนั้นเป็นพวกเดียวกัน

๔. ให้ทุกคนมีโอกาสเสนอความคิดความเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อชาติ และทุกคนต้องทำงานรับผิดชอบด้วยตนเอง อย่าโยนความผิดให้คนอื่นเป็นอันขาด

๕. ตนหวังประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ข้าราชการประจำการต้องไม่เล่นการเมือง

อุดมคติของขบวนการเสรีไทยใน ๕ ข้อดังกล่าวมานี้ เป็นอุดมคติที่ท่านผู้อ่านสามารถพิจารณาได้เองว่าจะเป็นส่วนหนึ่งแห่งความดี

หรือไม่เพียงใด ข้าพเจ้าคิดว่าท่านผู้อ่านคงจะเป็นบัณฑิตเพียงพอ

ความมีเสน่ห์ในตัวคนนั้นหมายถึง ความดีและการประกอบอาชีพในทางที่คนมักจะเห็นง่าย ก็เป็นส่วนหนึ่งแห่งความดี ถ้ามนุษย์มีอาหาร, เครื่องนุ่งห่ม, ที่อยู่ และยารักษาโรคเพียงพอแก่การครองชีพแล้ว การเบียดเบียนคนอื่นก็ลดน้อยลงได้บ้าง และอาหาร, เครื่องนุ่งห่ม, ที่อยู่ และยารักษาโรคจะได้มาอย่างไร ถ้าไม่ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง ฉะนั้นประเทศที่เจริญแล้วจึงชอบอบรมให้พลเมืองมีอาชีพทุกคน ชาวอเมริกันสองคนในหนังสือเล่มนี้ ได้ปรากฏว่ามีอาชีพประจำตัวเขาแล้ว เขามีความรู้ติดตัวมาแล้ว สำหรับร้อยเอกมัมมานั้นเขามีอาชีพเป็นวิศวกร ส่วนพันจ่าอากาศกิตติมตินั้น เขามีอาชีพเป็นจิตรกร และชาวอเมริกันสองคนนี้ได้สละความสุขส่วนตัวมาช่วยชาติไทยอีกด้วย ตามที่กล่าวมานี้ ล้วนแต่ความดีของบุคคลซึ่งเต็มไปด้วยความมีเสน่ห์ทั้งสิ้น อุดมคติของขบวนการเสรีไทย ๕ ข้อนั้น ถ้านำมาปฏิบัติได้จริงแล้วก็เป็นความดีอย่างหนึ่ง อุดมคตินี้จะได้เป็นอนุสรณ์ที่แสดงถึงน้ำใจของมนุษย์ได้ดินอีกด้วย

จากหนังสือ "สันติบาลใต้ดิน"

โดย พล.ต.ต.ขุนศรีศรากร